

Balogh László
Lidea Hungary Kft.

Tanulmányok:

- Agrármérnök
- Növényorvos szakmérnök
- Mérnök-tanár

Korábbi munkahelyek:

- Tangazdaság vezető- ASZK, Jánoshalma
- Növényvédelmi felügyelő, növényegészségügyi határállomás vezető - MGSZ, NÉBIH
- Területi képviselő - Euralis Kft.

Jelenleg:

- Lidea Hungary Kft. termékmenedzser

Ciroktermesztés a növénytermelő szemszögéből

Balogh László

Crop Manager
Lidea Hungary Kft.

Bemutakozás

- 2020. szeptember 1-jén az **EURALIS Semences** és a **CAUSSADE Semences Group** összeolvadásával létrejött a **Lidea** nemzetközi vetőmagvállalat, ami az EURALIS cégcsoport része
- Magyarországi képviselő: 2021.11.01.-től **Lidea Hungary Kft.**

Cirokban az első Európában!

- A **Lidea** és a tulajdonában lévő **Eurosorgho** Európa legnagyobb cirok kutatási programjával és legnagyobb hibrid választékával rendelkezik
- Piacvezető Európában, 20%-a az európai cirokterületnek **Lidea** cirokkal van bevetve
- Magyarországon piacvezető termékek, kb. 65-70% piaci részarány
- Teljes választék a hazai piacon szemes- és silócirokban

Lidea

A szemescirok a Világon az 5. legnagyobb területen, 2021-ben kb. 43.000.000 hektáron termesztett gabonanövény

- [Európai vetésterület 2021](#)

Szemescirok: kb. 350.000 ha Silócirok: kb. 202.000 ha

- [Magyarországi vetésterület 2021](#)

Szemescirok: kb. 30.000 ha Silócirok: kb. 15.000 ha

A cirokkal bevetett terület folyamatosan emelkedik!

Alapelvek

- Megfelelően kell pozicionálni a cirkot! A cirok a benne rejlő előnyöket olyan gyengébb adottságú, stresszre hajlamos területeken tudja bebizonyítani, ahol egy átlagos évben a kukorica termése 6-8 t/ha
- A cirok szerényebb igényű, mint a kukorica, de nem igénytelen növény
- A sikeres ciroktermesztés alapja az, hogy ismerve a termőhelyi adottságokat és a cirok növény igényét, helyes hibrid választással és agrotechnika alkalmazásával lehet maximalizálni a jövedelmünket

Az adottságokhoz és az igényekhez kell cirok hibridet választani!

TALAJIGÉNY

- A cirok a szélsőséges szikes, homok, valamint 4,5 pH alatti savanyú talajok kivételével mindenhol sikeresen termeszthető

TÁPANYAGUTÁNPÓTLÁS

- A cirok tápanyagigénye alacsonyabb, mint a kukoricáé, azonban a megfelelő mennyiségű és minőségű termés eléréséhez a szükséges tápanyagot biztosítani kell!
- **Az elővetemény betakarításától a növényápolás végéig** tartó időszakban kijuttatásra javasolt összes hatóanyag mennyisége (kg/ha):

Nitrogén: 80-100

Foszfor: 60-70

Kálium: 70-90

- A **kultivátorral** javasolt kijuttatandó nitrogén hatóanyag: 30-40 kg/ha.
- *Silócirkok esetében a 100 kg/ha hatóanyagot meghaladó nitrogén kijuttatása nem javasolt, mert a napraforgóhoz hasonlóan a szöveti szerkezet fellazulását okozhatja.*
- **Kén** tartalmú lombtrágyázás, ami a vizsgálatok szerint a szemescirok esetében javítja a termés beltartalmát, és növeli a takarmányipar számára különösen fontos fehérje mennyiségét.

TALAJELŐKÉSZÍTÉS

- Az apró magvú cirok esetében kiemelten fontos az egyenletes, aprómorzsás, sima felszínű vetőágy
- Szántásos-klasszikus talajelőkészítés
- Szántás nélküli művelési mód + korszerű direkt vetőgéppel történő vetés

VETÉS

- A cirok melegigényes növény, ezért a vetése csak akkor javasolt, ha a vetésmélységben mért talajhőmérséklet **tartósan eléri vagy meghaladja a 11-13 °C-ot!**
- A cirokfélék vetése jellemzően a napraforgó, kukorica vetése után kezdődik és elhúzódhat május közepéig (*silócirok esetében az őszi vetésű takarmánynövények betakarítását követően akár május végéig*). A későbbi vetés nem javasolt.
- **Vetésmélység:** 3-4 cm, de szárazabb körülmények között még az 5-6 cm is elfogadott, amennyiben ebben a mélységben még nedves a vetőágy.
- **Tőszám:** A Lidea szemescirok esetében ez 260-300.000 szem/ha. *A silócirok esetében 180-220.000 szem/ha.*
- **Sortávolság:** szemescirok 45-76 cm annak függvényében, hogy milyen sortávolságú vetést tudunk kultivátorozni. *Silócirokknál csak a kukorica sortávolság a javasolt, mivel a kisebb sortávolság termés kiesést okozhat.*

GYOMIRTÁS

- A cirok egyszikű növény = az évelő egyszikű gyomnövények (pl. fenyércirok) ellen jelenleg tökéletes megoldást nyújtó gyomirtó szer és így megoldás nincs = egyedüli és költséghatékony megoldás az előző kultúrában vagy az őszi tarlón elvégzett gyomirtás.

I. Alapgyomirtás

- **A vetéstől a cirok 3 leveles koráig** egyszeri növényvédelmi kezelést jelent a magról kelő egy- és kétszikű gyomok ellen
- **Speciális csávázás (CONCEP III®)** = lehetőség az S-metolaklór használatára

II. Postemergens gyomirtás

- **A cirok 3-6 leveles állapotában**, egyszeri növényvédelmi kezelést jelent, alapvetően a magról kelő és évelő kétszikű gyomok ellen

Az aktuálisan engedélyezett növényvédőszeresek listája megtalálható a NÉBIH honlapján: novenyvedoszer.nebih.gov.hu/Engedelykereso/kereso

NÖVÉNYÁPOLÁS

- A cirok termesztésének kifejezetten javasolt eleme a sorköz művelése kultivátorral

BETAKARÍTÁS/ SZEMESCIROK

- A szemescirok zöld száron érő növény, ezért a betakarításkor a levele és a szára általában még zöld, de a termés már beérett és aratható!
- Jellemzően ez az időszak a napraforgó betakarítása után, de még a kukorica előtt, szeptember második felére esik (szeptember 10-25., időjárás függvényében)
- A betakarítást 8-10 cm-rel a buga alatt végezzük, nem kell a teljes növényt a kombájnnal betakarítani
- Nedves szemes betakarítás (30-32%-os nedvességtartalom 2-3 héttel korábban)

BETAKARÍTÁS/ SILÓCIROK

- Az időben vetett silócirokok betakarítása jellemzően augusztus közepétől szeptember közepéig tart.
- A silócirok szárazanyag-tartalma ekkorra eléri a jó minőségű erjedéshez szükséges 30%-ot
- A betakarítás helyes időpontjának megválasztásában segítenek hibridspecifikus külső indikátor jelek (pl.: levélszáradás, szemek érettsége...)
- A silókukoricához képest hosszabb "betakarítási ablakkal" lehet számolni

- A cirokfélékre jellemző, hogy fejlődésük kezdetén – a kártevők elleni természetes védekező mechanizmusként – hidrogén-cianid tartalmú toxint termelnek. Ez a méreganyag kb. 30-40 cm-es növénymagasságig, a fiatal hajtásrészekben megtalálható, **ami a vegetáció előrehaladtával eltűnik, és a termésben már egyáltalán nem mutatható ki.** A növény további jellemzője, hogy a betakarítást követően elindul az oldalhajtás (sarjhajtás) képződés. Emiatt a táblán maradt tarló legeltetéssel történő hasznosítása **TILOS**, mivel az esetleg időközben kialakult fiatal oldalhajtások cianidtartalma elhullást okozhat!

- Ismerve a **termőhelyi adottságokat** és a **cirok növény igényét**, **helyes hibrid választással** és **agrotechnika alkalmazásával** lehet maximalizálni a jövedelmünket!

- Szakmai tanácsadás
- Termesztéstechnológiai javaslat:

www.lidea-seeds.hu/news

Szakmai fórum:

<https://acirok.hu/tudasbazis>

Az **adottságokhoz** és az **igényekhez** kell cirkot választani!

	Hibrid	Szegmens	Érésidő
Szemescirok	ARABESK (ÚJ)	szemes/ fehér	nagyon korai
	ALBANUS	szemes/ fehér	korai
	ARCANE	szemes/ piros	korai
	ES WILLY	szemes/ piros	nagyon korai
	ARMORIK	szemes/ piros	nagyon korai
	ES ALIZE	szemes/ piros	középkorai
	ES SHAMAL	szemes/ piros	középkorai
	ES FOEHN	szemes/ piros	középkorai
	ES MONSOON	szemes/ piros	középkorai
	ES BOREAS	szemes/ piros	középkései
Silócirok	ARIGATO	BMR típus siló	középkorai
	ES HARMATTAN	siló	közép
	ES ATHENA	siló	közép
	BMR GOLD X	BMR típus siló	középkései
	EMERAUDE	siló	középkései
	BIOMASS133	siló + biogáz	kései

Köszönöm a figyelmet!

Balogh László

Crop Manager
Lidea Hungary Kft.